

Olmejäätmete sorteerimine ja jäätmete üleandmine kortermajades.

Mitmed korteriühistud on tõstatanud probleemi jäätmete sorteerimise kohustuse osas. Käesolevaga anname lühikese selgituse, millest selline nõue lähtub ja mõne soovitus, kuidas jäätmeid sorteerida ning kuidas on võimalik koostööd korraldada.

Olmejäätmete sorteerimise kohustus tuleneb riigi jäätmekavast, jäätmeseadusest (§ 31 lg 1) ja seadusest lähtuvatest õigusaktidest nagu näiteks keskkonnaministri määrus 16.01.2007 nr 4 "Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused" (§ 3 lg 2 p 1 ja p 2) ning „Kiili valla jäätmehoolduseeskiri" (§ 3 lg 3, § 7).

Lähtuvalt eeltoodust on Kiili valla jäätmehoolduseeskirjaga (§ 18) sätestatud, et korraldatud jäätmeveoga hõlmatud segaolmejäätmed (prügi), paber ja kartong, suurjäätmed ja biolagunevad jäätmed (biolagunevad toidujäätmed).

Järgnevalt lühike ülevaade jäätmeliikide lõikes.

Segaolmejäätmed - nende kogumine ja üleandmine ei ole inimestele siiani erilisi probleeme põhjustanud ja seetõttu pikemalt sellel jäätmeliigil ei peatu.

Vanapaber ja papp - (ajalehed, reklaam, ajakirjad, raamatud, vihikud, joonistuspaper jms.)-vastavalt Kiili valla jäätmehoolduseeskirjale (§ 7) tuleb katastriüksusel, kus asub viie või enama korteriga elamu, koguda paberit ja kartongi (puhas ja kuiv), mida oma kinnistul ei kasutata, eraldi mahutisse ja anda üle jäätmevedajale (üleantavad kogused ei ole määratud).

Suurjäätmed (näit. mööbel, kraanikauss, kardinapuu jms) – sellised jäätmed võib ära vedamiseks paigutada ajutiselt jäätmemahuti kõrvale. Nende äraveo peab jäätmevaldaja korraldama hiljemalt viie päeva jooksul alates asjade mahuti kõrvale paigaldamisest. Jäätmevedajal on kohustus need sealt ära viia. Suurjäätmeid võib ka ise viia Tallinna prügilasse või taaskasutuskeskusesse (kui asi on veel kasutamiskõlblik);

Biolagunevad jäätmed - (biolagunevad toidujäätmed- näit. köögi- ja puuviljad, nende koorimisjäädgid, leib, sai, poolfabrikaadid, pagaritooted, juust, või, margariin, liha, kala, jt tahked toidujäätmed, kohvipaks, paberfiltrid, teepakid, majapidamispaper, toataimed, lõikelilled) tuleb katastriüksusel, kus asub viie või enama korteriga elamu, koguda eraldi mahutitesse ning anda üle jäätmevedajale. Mahutisse tuleb toidujäätmed panna õhukeses või biolagunevas kile- või paberkotis (kott takistab haisu kiiret levikut). Tugevate kilekottide kasutamine pole lubatud. Mahutisse ei tohi panna vedelaid toidujäätmeid nagu näiteks supp, kastmed, piim jms. Vedelad toidujäätmed saab valada kanalisatsiooni.

Siinkohal on vajalik mainida, et aedade ja haljasalade hooldamisel tekkinud biolagunevaid jäätmeid (taimed, lehed, oksad jm) ei tohi panna biolagunevate jäätmete konteinerisse. Need tuleb koguda eraldi, kompostida oma katastriüksusel või anda kotiga üle vedajale või viia ise vastavasse kogumiskohta (jäätmekäitluskohta).

Biolagunevate jäätmete liigiti üleandmise kohustust ei ole juhul, kui katastriüksusel tekkinud biolagunevad jäätmed kompostitakse nõuetekohaselt samal katastriüksusel (Kiili valla jäätmehoolduseeskiri § 8).

Nüüd veel mõned oluliste jäätmeliikide üleandmise võimalused.

Ohtlikud jäätmed (näit. värvid, lakid, liimid, lahustid, puhastusvahendid, putuka- ja taimemürgid, ravimid, patareid, akud, päevalguslambid, väetised) - neid tuleb hoida selliselt, et nad omavahel ei seguneks. Ravimeid ja ravimite pakendeid võtavad vastu kõik apteegid. Korra aastas korraldab vallavalitsus ohtlike jäätmete kogumisringi. Siis käib auto igas suuremas asulas ja kogub elanikelt ohtlikud jäätmed kokku (tasuta). Teade kogumisringi toimumise ajast avaldatakse valla infolehes ja kodulehel. Patareide kogumiskastid on väljas igas patareide müügikohas. Ohtlikke jäätmeid saab ise viia näiteks Tallinna prügilasse.

Pakendid - neid on õige mitu liiki ja ka üleandmiseks on mitmeid võimalusi. Määratud, musta pakendi võib panna oma segaolmejäätmete mahutisse. Pandimärgiga (aktsiisimärgiga)

varustatud tühja pakendit (põhiliselt pudelid, purgid) saab anda ära taarapunktis või kaupluses ja sellise pakendi eest saab raha tagasi. Ilma maksumärgita tühja pakendit peab vastu võtma iga kauplus, kus sellises pakendis kaupa müüakse. Igas müügikohas peab olema selgelt loetav ja üheselt mõistetav teade, kuhu ja millal saab pakendit (maksumärgiga ja ka ilma) anda või panna. Kiili valla territooriumile on mitmed pakendiorganisatsioonid paigutanud oma kogumismahutid ja vallaelanikud saavad oma pakendijäätmeid nendesse ära viia. Mahutisse tohi panna ainult tühja pakendi. Täpsemat infot konteinerite asukoha kohta saab vallavalitsusest ja ka valla kodulehelt. Infot, mida ja kuidas nendesse konteineritesse panna tohib, leiate konteineril olevalt kleebiselt ja valla kodulehelt.

Koduelektroonika - komplektseid elektroonikaseadmeid, mida kasutatakse kodumajapidamistes (seadmed, mis töötavad elektri või patarei pealt, vt täpsem info valla kodulehelt) saab tööpäeviti ära anda kogumiskonteinerisse, mis asub Kiili alevis Kurna tee 1a (end. töökoja värava lähedal). Elektroonika ülevõtmine tuleb Kiili vallavalitsusega (tel 6790260) eelnevalt kokku leppida. Kasulik on teada, et iga kauplus, mis müüb elektroonikaseadme, peab sarnase vana seadme ostjalt tasuta vastu võtma (nn vahetuskaubana).

Ehitus- ja lammutusjäätmed - nende äraveoks tuleb tellida jäätmevedajalt konteiner või viia jäätmed ise ehitusjäätmete käitlemiskohta (näit. ATI Grupp OÜ, Slops OÜ, Eesti Keskkonnateenused AS, Tallinna prügil). Neid ei ole lubatud panna kortermaja juures õuele hunnikusse;

Kiili valla olmejäätmete vedajaks valiti 2013.aastal riigihanke korras Eesti Keskkonnateenused AS ja vastavalt riigihanke dokumentidele sai ettevõtte õiguse ja ka kohustuse korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmete veoks.

Kui katastriüksusel asub kortermaja, tekib seal eeldatavalt jäätmeid rohkem kui ühepere elamus. Et kortermaja elanikel oleks tekkinud jäätmeid mugavam üle anda, on jäätmevedajale pandud kohustus erinevate jäätmete äraveoks kortermaja juurest.

Kiili valla jäätmehoolduseeskiri (§ 6) võimaldab jäätmevaldajatel teha koostööd, so kasutada mahuteid ühiselt. Ühismahutit on lubatud kasutada jäätmevaldajate vahel sõlmitud kirjaliku lepingu alusel. Leping peab sisaldama jäätmevaldajate (lepingu sõlmijate) andmeid (kinnistu aadress, ühistu esindaja nimi, kontaktandmed), jäätmemahuti suurust ja paiknemise aadressi ning jäätmekäitluslepingu sõlmijaks oleva kontaktisiku andmeid (nimi, kontaktandmed). Ühiskasutuse lepingust üks eksemplar edastatakse vallavalitsusele, vallavalitsus edastab selle omakorda vedajale. Ühiselt kasutatavate mahutite paigutamise osas näeb eeskiri ette järgmist: „Jäätmemahuti tuleb paigutada katastriüksusele, kus jäätmed on tekkinud, välja arvatud juhul, kui jäätmed paigutatakse ühismahutisse. Korterelemutega aladel, kus elamutele on moodustatud minimaalse suurusega katastriüksused, tohib jäätmemahutit paigutada väljapoole oma katastriüksust ainult maaomaniku nõusolekul, kelle maale mahuti paigutatakse. Üldkasutatavale alale tohib jäätmemahutit paigutada üksnes vallavalitsuse kirjalikul loal ja tingimustel ning maaomaniku nõusolekul. Jäätmemahuti ei tohi olla paigutatud kõnni- või sõiduteele.“

Rohkem infot jäätmete kogumise ja sorteerimise kohta leiate soovi korral Kiili valla kodulehelt (<http://www.kiilivald.ee/maa-ja-keskkond/jaatmekaitlus>) ja Keskkonnaministeeriumi kodulehelt (<http://www.envir.ee/et/jaatmed>).

Võttes arvesse eelpool toodud juhiseid, palume kõigil kortermajade omanikel sorteerida jäätmeid ja anda neid üle nõuetekohaselt. Nii tekitame vähem jäätmeid ja hoiame puhtana meie elukeskkonna.

Täiendavat informatsiooni saab küsida Kiili vallavalitsusest (aadress Nabala tee 2a, Kiili alev; tel.6790260; info@kiilivald.ee, siiri.treimann@kiilivald.ee), Siiri Treimann, keskkonnanõunik.